

فضای مجازی...

اصطلاح‌های بامزه یا غلط

• عقيله شهرستانی

سلام بچه‌ها. تا حالا کلماتی وجود داشته‌اند که شما در خانه استفاده کرده باشید و مادر و پدرتان بگویند که این کلمات مناسب نیستند و نباید به کار ببرید؟ شما آن کلمات را از کجا یاد گرفتید؟

مثلاً وقتی از چیزی تعجب می‌کنید، ممکن است بگویید: «واللهی برگام ریخت!» این اصطلاح خنده‌دار است ولی مادر و پدرتان آن را به کار نمی‌برند. احتمالاً این اصطلاح را از دوستانتان یاد گرفته‌اید یا در پویانمایی‌ها و فیلم‌ها دیده‌اید. شاید هم این اصطلاح‌ها و کلمات را از شبکه‌های اجتماعی، مخصوصاً از جوک‌ها و لطیفه‌هایی که در آنجا می‌خوانید یاد گرفته باشید. کلماتی مثل سس ماس، واس ماس، یا همچنین چیزهایی.

به نظر شما، اگر این کلمات زیاد شوند و ما به جای کلمات رسمی و درست، از این کلمات استفاده کنیم، چه اتفاقی می‌افتد؟ ما چقدر کلمات رسانه‌ها را به جای کلمات درست و رسمی استفاده می‌کنیم؟

بچه‌ها می‌دانید که ممکن است همین کلمات خنده‌دار و عجیب و غریب رسانه‌ها روزی جایگزین کلمات درست شوند؟

خُب اگر این‌طور کلمات فقط در حد سس ماس و برگام باشند، خیلی مهم نیستند، اما مسئله وقتی مهم می‌شود که کلمات زشت و نادرست در رسانه‌ها پراکند و عادی شوند و ما هم از آن‌ها استفاده کنیم. اگر در فیلم‌ها، سریال‌ها، پویانمایی‌ها، بازی‌های رایانه‌ای و مربوط به تلفن همراه، مرتب از کلمات زشت و نامناسب استفاده شود، کم‌کم این کلمات در ذهن ماندگار می‌شوند. شاید اولش شرم داشته باشیم که این کلمات را جلوی بقیه به کار ببریم ولی کم‌کم برایمان عادی می‌شوند و آن‌ها را همه جا به کار می‌بریم و فراموش می‌کنیم این جمله‌ها و اصطلاح‌ها ناپسند هستند.

خب، پس رسانه‌ها می‌توانند در طولانی‌مدت روی زبان، گویش، ادبیات و اصطلاح‌های ما تأثیر بگذارند. آن‌ها می‌توانند ما را با ادب یا بی‌ادب کنند. این را هم بدانید که زبان و گفتار هر فرد، روی عملکرد و شخصیتش تأثیر می‌گذارد. این تنها یکی از تأثیرهای رسانه است. مثلاً اگر رسانه‌ها از کلمات غیرفارسی زیاد استفاده کنند، زبان فارسی بعد از مدتی به حاشیه می‌رود و ضعیف می‌شود. یا اگر رسانه‌ها در گفتار (صحبت کردن) یا نوشتار (نوشتن) اشتباهات زیادی داشته باشند، گفتار یا نوشتار مخاطبان نشان هم ضعیف می‌شود. پس بچه‌های عزیز، لازم است ما در استفاده از رسانه‌ها دقت داشته باشیم و اگر خودمان هم تولید محتوا می‌کنیم، آن را درست تولید کنیم.

فوب بچه‌ها، به نظر شما رسانه‌ها روی چه چیزهای دیگری می‌توانند هم‌پنین اثری بگذارند؟

لباس پوشیدن؟ غذا خوردن؟ انتقاب و سایل زندگی؟ مثلاً:

- اگر شخصیت‌هایی که در رسانه‌ها می‌بینید، غذای خاصی بخورند، شما هم دوست دارید آن غذا را بخورید؟
- اگر شخصیت‌های موجود در پویانمایی‌ها به جای لباس، شنل بپوشند، شما هم دوست دارید شنل بپوشید؟
- اگر در پویانمایی‌ها همه‌ی شخصیت‌ها نوعی اسباب‌بازی خاص داشته باشند، آیا شما هم دلتان می‌خواهد آن را داشته باشید؟

بله دوستان؛ احتمالش هست. احتمالاً شما مثل بیشتر آدم‌های دنیا، بعد از دیدن چیزی در فیلم، پویانمایی، سریال، یا در شبکه‌های اجتماعی و غیره، به آن علاقه مند می‌شوید و دوست دارید امتحانش کنید. حتی اگر بدانید چیز بدی است، دیدن زیاد آن در فیلم‌ها ممکن است باعث علاقه مند شدن به آن شود. اما این شما هستید که می‌توانید انتخاب کنید چه چیزی را ببینید یا چه چیزی را نبینید. پس رسانه می‌تواند روی ما تأثیر زیادی داشته باشد؛ رسانه می‌تواند زبان و ادبیات ما را تغییر دهد، روی رفتار و اخلاق، لباس پوشیدن، غذا خوردن، و حتی علاقه‌هایمان و انتخاب شغل آینده‌مان اثر بگذارد. دوستان گلم، به مجموع چیزهایی که گفتیم، سبک زندگی (حرف زدن، لباس پوشیدن، غذا خوردن، و...) می‌گویند. رسانه‌ها می‌توانند سبک زندگی ما را عوض کنند؛ به سمت بهتر شدن یا بدتر شدن. آن‌ها می‌توانند سبک زندگی ما را به کلی تغییر دهند یا کمک کنند که ما سبک زندگی خوب ایرانی - اسلامی خودمان را حفظ یا آن را اصلاح کنیم.